

УДК 378. 011. 31

READINESS FOR INNOVATIVE ACTIVITIES AS AN IMPORTANT PROFESSIONAL QUALITY OF THE FUTURE MUSIC TEACHER
ГОТОВНІСТЬ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ВАЖЛИВА ПРОФЕСІЙНА ЯКІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Leonova O. / Леонова О.М.

teacher / викладач

Cherkasova S./ Черкасова С.О.

teacher / викладач

Municipal Institution «Uman Taras Shevchenko Professional College of Education and Humanities of Cherkasy Regional Council»

33, Nebesna Sotnia, 20 300

КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т.Г. Шевченка Черкаської обласної ради»

вул. Небесної Сотні, 33, 20 300

Анотація. У статті охарактеризовано проблеми впровадження інноваційних технологій у підготовці майбутнього вчителя музичного мистецтва. Розглянуто принципи інноваційної діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва. Визначено показники готовності студентів до інноваційної діяльності. Запропоновано форми залучення студентів до інноваційної діяльності.

Ключові слова: інноваційна діяльність, майбутні вчителі музичного мистецтва.

Вступ.

Готовність до інноваційної педагогічної діяльності – особливий особистісний стан, який передбачає наявність у педагога мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості і рефлексії.

Основний текст.

Готовність до інноваційної діяльності є передумовою ефективної діяльності педагога, максимальної реалізації його можливостей, розкриття творчого потенціалу. Успішність інноваційної діяльності передбачає, що педагог усвідомлює практичну значущість інновацій у системі освіти не лише на професійному, а й на особистісному рівні.

Однак включення педагога в інноваційний процес часто відбувається спонтанно, без урахування його професійної та особистісної готовності до інноваційної діяльності. До того ж педагогічні інновації, як і будь-які інші нововведення, породжують проблеми, пов'язані з необхідністю поєднання інноваційних програм з державними програмами виховання і навчання, співіснування різних педагогічних концепцій.

Не менш гострими є проблеми адаптації нововведення до нових умов. Вони спричинені намаганнями пристосувати до конкретних умов педагогічні технології, елементи змісту навчання й виховання, які виявили свою ефективність в інших галузях, або концепції, розроблені в зовсім інших історичних умовах. Таке механічне перенесення призводить до втрати змісту і суті інновації, спричиняє її дискредитацію, розчарування педагогів.

I. Підласий виділяє *проблеми впровадження* інноваційної технологій:

- слабе з'єднання практики з наукою;
- некоректна психологізація;
- порушення педагогічних принципів;
- неправильна мотивація навчання;
- змішування головного і другорядного.
- нееластичність, негнучкість технологій;
- неретельна підготовка до уроків.
- недостатня діагностика.
- штучне стимулювання.

Будь-яка технологія завжди добре працюватиме на невеликому обсязі знань і умінь структурувати інформації.

Негнучкість технологій. Вузлові положення мають виконуватися завжди твердо і неухильно, а між ними – простір для творчості вчителя музичного мистецтва.

Інноваційні технології основані на ретельній підготовці кожного заняття.

Недостатня діагностика. Без діагностики немає продуктивної технології, необхідний моніторинг, спостереження, самоаналіз.

Штучне стимулювання. Якщо відсутні стимули або вони не працюють, то надії на покращання результатів мало. Навчання і виховання, що здійснюються з примусу, не завжди ефективні. Набагато краще, звичайно, коли людина діє, спонукувана внутрішніми прагненнями. Будь-яка технологія буде працювати добре, якщо учні будуть мати власні прагнення, сформовані самовихованням.

Ігнорування повсякденної оптимізації. Оптимізація – це постійно діюча інновація, без якої немає поліпшення результатів. Завжди є потреба пильніше придивлятися до того, що діється навколо, щоб зрозуміти, що ще потрібно і можна зробити для підвищення результатів.

Вищевказані та й інші проблеми неможливо вирішити без усвідомлення практичної значущості перетворень у системі освіти на особистісному рівні, без формування готовності до інноваційної діяльності.

Стратегія інноваційної діяльності педагогічного колективу, педагогів у кожній конкретній ситуації має обмеження, що залежить від масштабності інновації, від того, скільки часу і яких людських, організаційних, матеріально-фінансових ресурсів вона потребує. Інноваційна діяльність педагогів є основою оновлення закладів освіти, створення якісно нової педагогічної практики – авторського закладу чи реформування усієї освітньої системи.

Інноваційна діяльність педагога передбачає дотримання *принципів*:

1. *Принцип інтеграції освіти.* Вимагає уваги до кожної дитини як особистості, орієнтації на формування громадянина з високими інтелектуальними, моральними, фізичними якостями.
2. *Принцип диференціації та індивідуалізації освіти.* Потребує забезпечення умов для розвитку здібностей кожного вихованця. Максимальний розвиток здібностей дитини, незалежно від соціально-економічного та суспільного статусу її сім'ї, статі, національності, віросповідання.

3. *Принцип демократизації освіти.* Передбачає створення передумов розвитку активності, ініціативи, творчості учнів і вчителів, залучення громадськості в управлінні освітою [3].

Здійснення цих принципів передбачає зміну характеру освітньої системи, змісту, методів, форм, технологій навчання й виховання. Метою освіти є вільний розвиток індивідуальних здібностей, мотивів, особистісних цінностей різнобічної, творчої особистості.

Майбутній вчитель музичного мистецтва повинен вміти реалізовувати: педагогічний гуманізм, емпатійне розуміння вихованців, співробітництво, діалогізм, особистісну позицію, компетентність.

Готовність педагога до інноваційної діяльності визначають за *показниками*:

- усвідомлення потреби запровадження педагогічних інновацій у власній педагогічній практиці;
- інформованість про новітні педагогічні технології, знання новаторських методик роботи;
- зорієнтованість на створення власних творчих завдань, методик;
- налаштованість на експериментальну діяльність;
- готовність до подолання труднощів, пов'язаних зі змістом та організацією інноваційної діяльності;
- володіння практичними навичками освоєння педагогічних інновацій та розроблення нових [1].

Включення педагога в інноваційну діяльність може бути наслідком дії чинників:

- незадоволеність методиками, результатами особистої праці;
- освоєння нових знань у суміжних сферах;
- осмислення і якісно нове бачення особистої життєвої місії;
- творче осяяння;
- результат тривалого пошуку;
- аналіз здобутого.

О.Касьянова на основі вивчення й аналізу досліджень з проблем педагогічної діяльності, визначає *параметри інноваційної діяльності педагога*:

- готовність педагога до здійснення інноваційної діяльності;
- інноваційна діяльність педагога;
- результативність інноваційної діяльності.

Параметри діяльності деталізується *показниками*:

- здатність до самоорганізації;
- здатність до самоаналізу, рефлексії;
- здатність відмовитися від стереотипів педагогічного мислення;
- прагнення до творчих досягнень;
- критичність мислення, здатність до оціночних суджень;
- варіативність педагогічної діяльності;
- опанування методологією творчої діяльності;
- володіння методами педагогічного дослідження;
- здатність акумулювати та використовувати досвід інших педагогів;

- здатність до співпраці та взаємодопомоги;
- створення авторської ідеї навчання та виховання;
- розробка змісту планів і програм, методик, технологій;
- апробація інновацій;
- розповсюдження освітньої інновації;
- виявлення інноваційної ініціативи.

До різноманітних *форм залучення студентів* до інноваційної діяльності належать:

- участь в наукових конференціях, семінарах з найактуальніших проблем, над якими працюють педагоги закладу освіти;
- проходження педагогічної практики;
- педагогічні круглі столи, дискусії;
- ділові, евристичні ігри з генерування нових педагогічних ідей;
- творча діяльність у музичних гуртках, виступах художньої самодіяльності, конкурсах, вечорах тощо.
- узагальнення власного досвіду;
- самостійна дослідницька, творча робота;
- участь у колективній роботі у межах спільної проблеми, над якою працюють педагоги закладу вищої освіти [2].

Майбутній вчитель музичного мистецтва, який підготовлений до інноваційної професійної діяльності має професійні й особистісні якості:

- ✓ усвідомлення цілей освітньої діяльності;
- ✓ осмислена в контексті сучасності педагогічна позиція;
- ✓ здатність виконувати освітню програму навчання і виховання, яка враховує індивідуальний підхід до особистості, освітні стандарти, нові педагогічні орієнтири;
- ✓ вмиле поєднання сучасної реальності з вимогами особистісно-орієнтованої освіти за критеріями інноваційної діяльності;
- ✓ здатність розвивати індивідуальні здібності учнів і навчати відповідно до їх особливостей;
- ✓ вміння продуктивно, нестандартно організувати і проводити навчання і виховання, розвиток творчості учнів через використання інноваційних технологій;
- ✓ використання доступних форм рефлексії та самооцінки;
- ✓ адекватно оцінювати, бачити свій позитивний розвиток;
- ✓ уміння аналізувати зміни в освітній діяльності, в розвитку особистісних якостей;
- ✓ здатність і прагнення до особистісного творчого розвитку, рефлексивної діяльності, усвідомлення значущості, актуальності власних інноваційних пошуків і відкриттів.

Висновки.

Отже, у структурі професійно спрямованої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва готовність до інноваційної діяльності є показником його здатності нетрадиційно вирішувати актуальні для особистісно-орієнтованої освіти проблеми.

Література:

1. Галузінська М.І. Педагогічні технології навчання у закладах загальної середньої освіти/ М.І. Галузінська, І.М. Харченко: навчальний посібник.– Умань: ВПЦ «Візаві», 2019. – 259 с.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2004.– 352 с. (Альма-матер).
3. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: метод.посіб. авт.укл.: О. Пометун, Л. Пироженко. – К.; А.П.Н.; 2002, – 136 с.
4. Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології. Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти – К.: Видавничий дім "Слово", 2004. – 616 с.
5. Сиротенко Г.О. Інновації як основа змін освітньої практики. Інформаційно-методичний збірник:/Упорядник Г.О. Сиротенко, Полтава, ПОІППО, 2005. – 160с.

Literature:

1. Galuzinska M.I. Pedagogical learning technologies in institutions of general secondary education/ M.I. Galuzinska, I.M. Kharchenko: study guide. – Uman: VOC "Vizavi", 2019. – 259 p.
2. I.M. Dychkivska Innovative pedagogical technologies: Study guide. - K.: Akademvydav, 2004. - 352 p. (Alma mater).
3. Interactive learning technologies: theory, practice, experience: method. manual. author: O. Pometun, L. Pyrozhenko. – K.; A.P.N.; 2002, - 136 p.
4. Podlasy I.P. Practical pedagogy or three technologies. Interactive textbook for teachers of the market education system - K.: Slovo Publishing House, 2004. - 616 p.
5. Syrotenko G.O. Innovation as a basis for changes in educational practice. Informational and methodological collection:/Compiler G.O. Syrotenko, Poltava, POIPPO, 2005. – 160p.

Abstract. *The article describes the problems of implementing innovative technologies in the training of a future music teacher. The principles of innovative activity of the future music teacher are considered. Indicators of students' readiness for innovative activities have been determined. Forms of student involvement in innovative activities are proposed.*

Key words: *innovative activity, future teachers of musical art*